

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

לפני כב' השופט משה יועד הכהן

מדינת ישראל

המאשימה

נגד

הנאשמים

1. נסים בובליל

2. יוסף גורדון

3. דוד שחף

4. אשר גרין

5. פולדי פרץ (הנאשם בת"פ 3799-09-12)

6. התאחדות הקבלנים והבוניס בישראל

החלטה

- 1
- 2 1. החלטה זו עניינה בבקשת המאשימה מיום 3.1.13 לתקן את כתב האישום נגד
- 3 הנאשמים 1-4 ו-6 (להלן: "בקשת התיקון") וכן בטענות המקדמיות שהעלו ב"כ
- 4 הנאשמים, האחת, בקשה למחיקת כתב האישום כולו בשל הטענה של הגנה מן
- 5 הצדק והשנייה, בקשה למחיקתו של הנאשם 3, לכל הפחות, מן האישום הראשון
- 6 (להלן: "הטענות המקדמיות").

ההליכים שבסוד בקשת התיקון והטענות המקדמיות

- 7
- 8
- 9
- 10 2. בקשת התיקון והטענות המקדמיות הוגשו בעקבות החלטתי מיום 19.12.12 בטענות
- 11 המקדמיות שהעלו באי-כוחו של מר פולדי פרץ, הנאשם בת"פ 3799-09-12 (להלן:
- 12 "פרץ") כנגד כתב אישום שהוגש בעניינו. באותו עניין, הוחלט כי עצם נוכחותו של
- 13 פרץ בשתי פגישות שבהן קידמו המשתתפים מהלך, לפיו יימנעו קבלני המדף, מלגשת
- 14 למכרז בעניין ניגוני יישובו עוטה עזה, כבדי שיוחסר לו סכאיופית התבטאות נימיושה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 10-12-22847 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 12-09-3799 מדינת ישראל נ' פרץ

1 כלשהיא, אין בה כדי לשכלל את העבירה הנטענת כלפיו לפי סעיף 5 לחוק ההגבלים
2 העסקיים, התשמ"ב-1982 (להלן: "חוק ההגבלים"). עם זאת נקבע כי הפעולות
3 הנוספות לקידום ההסדר המיוחסות לו יש בהן כדי לשכלל במישור העקרוני את
4 קיומה של אותה עבירה. עוד נקבע כי עצם היותו של הנאשם שותף לכאורה
5 בהתארגנות להחרמת המכרז, גם כמנהלה של חברה שהיתה אחד מקבלני המדף,
6 אינו שולל את האפשרות לייחס לו אישית גם עבירה לפי סעיף 5 לחוק ההגבלים,
7 כאורגן של ההתאחדות הקבלנים (הנאשמת 6). בנוסף, נדחתה טענת אכיפה ברגנית
8 כנגד כתב האישום בהתייחס לאי הגשת כתבי אישום נגד משתתפים אחרים בישיבה.

9

10

בקשת התיקון

11

12 3. בעקבות אותה החלטה, הגיעו פרץ והמאשימה להסדר טיעון שהוצג לבית המשפט
13 שאליו צורף כתב אישום מתוקן, בו ידובר בהמשך, וכן הוצגה הסכמה עונשית,
14 הכוללת עונש של מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות, פיצוי למדינה והתחייבות
15 להימנע מעבירה לפי חוק ההגבלים העסקיים.

16

17 4. המאשימה, בבקשה מיום 3.1.13, ביקשה לתקן את סעיף 62 לכתב האישום בת"פ
18 10-12-22847, (להלן: "כתב האישום המקורי"), כך שיפרט את פעולותיו של פרץ
19 כאורגן של הנאשמת 6 אל מול קבלני המדף. התיקון המבוקש כולל שלושה רכיבים
20 עיקריים. התיקון הראשון, תוספת לפיה בפגישות במתקני ההתאחדות או במשרדם
21 של עו"ד לרר, בעניין קידום המהלך, לפיו יימנעו המשתתפים מלהגיש הצעות לשלב
22 בי של המכרז, היו מרבית המשתתפים חברי ההתאחדות. התיקון השני, מרחיב את
23 תיאור תפקידו של פרץ במהלך אותן פגישות ומציין כי "באותן הפגישות הביע פולדי
24 פרץ תמיכתו במהלך היה ממוביליו והמליץ למשתתפים שלא לגשת למכרז וזאת על
25 אף עמדתו המשפטית של עו"ד לרר כי המהלך אינו חוקי. עמדה דומה הובעה על
26 ידי עו"ד לרר גם בישיבות פנימיות של הנאשמת 6". התיקון השלישי, מתייחס

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

- 1 לפעילותו של פרץ להשגת הסכמת קבלני המדף מטעם הנאשמות 6 ומפרט, כי בתאריך
2 19.5.08 פעל פרץ לשליחת מסמך בפקס לקבלני המדף המבטא הסכמה של אותם
3 קבלנים, שלא לגשת לשלב ב' של המכרז וכן ערך שיחות טלפוניות עם חלק מקבלני
4 המדף כדי שיוסיפו עליו חתימתם. על פי נוסח המסמך הותנתה תקפותו בהמצאות
5 14 חתימות אליו. לאחר קבלת כל החתימות ובהוראתו של פרץ נשלחו ממשדו של
6 פרץ בפקס לקבלני המדף מספר דפים המרכזים 14 חתימות על המסמך ודף נלווה
7 שבו מתואר משלוח הדפים בשם "מטה המאבק בהתאחדות".
8
- 9 5. המאשימה טוענת, כי התיקון המבוקש מהווה רק הרחבה של התיאור העובדתי
10 הקיים בכתב האישום המקורי ומטרתו להעמיד את הדברים על מכונם ולתאר את
11 העובדות האמיתיות של האירוע. לטענתה, לנוכח ההחלטה בעניינו של פרץ ולנוכח
12 הקשר בין כתבי האישום המקורי וכתב האישום בעניינו של פרץ - המכוונים לאותה
13 מסכת אירועים - יש להתיר את התיקון. לדבריה, בשל השלב המוקדם שבו נמצא
14 המשפט, לפני הבאת הראיות, ולנוכח העובדה שהוא מתבסס על חומר הראיות
15 שנמסר לנאשמים לפני זמן רב, אין בתיקון כדי לפגוע באפשרותם להתגונן מפניו.
16

תגובת הנאשמים לבקשה לתיקון והטענות המקדמיות

- 17
18
- 19 6. ב"כ הנאשמים, בהתנגדותם לתיקון, מיום 8.1.13, טוענים כי התיקון המבוקש כולל
20 עובדות חדשות, שלא נכללו בכתב אישום שהוגש בעניינו של פרץ. עוד נטען, כי על
21 המאשימה להבהיר אם בכוונתה להפוך את פרץ כעד תביעה כנגד הנאשמים ואם כך
22 הדבר, להבחיר מדוע לא נגבתה ממנו גרסה בחקירה, על מנת שהנאשמים ידעו מפני
23 מה עליהם להתגונן. לטענת הנאשמים, חלו התפתחויות ושינויים בגרסת המאשימה
24 לגבי התנהגותם הפלילית, כביכול, של הנאשמים בכל הנוגע לתפקידו של פרץ ביזום
25 קו הפעולה. התפתחויות הפוגעת ביכולתם להתגונן מפני האישומים. תחילה,
26 בטיוטת כתב האישום, לא נזכר שניו של פרץ כהתאחדות לנאשמים בהתאחדות, ולאחר

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 10-12-22847 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 12-09-3799 מדינת ישראל נ' פרץ

מכן, בכתב האישום המקורי שהוגש לבית המשפט ביום 15.12.10, יוחסה לפרץ
המלצה ביחד עם הנאשמים לנקוט בקו פעולה המתייחס לאי הגשת הצעות
לפרויקטים ובכללם מכרזים ממשלתיים. לאחר מכן, בתגובת המאשימה לטענות
המקדמיות שהגישו מרבית הנאשמים תוקן כתב האישום כך, שההמלצה שיוחסה
לנאשמים נועדה לחול כלפי העתיד ולא כלפי העבר. לאחר מחיקתו של פרץ בהחלטה
מיום 7.6.12 מכתב האישום המקורי וקיום שימוע בעניינו, הוגש כנגדו כתב אישום
חדש שבו נטען כי המלצתו של פרץ התייחסה לא ל"פרויקטים" בלשון רבים אלא
לפרויקט הספציפי של שלב ב' במכרז מיגון יישובי עוטף עזה. עוד צויין, כי
המאשימה הגישה ביום 30.8.12 בקשה לתיקון כתב האישום על ידי הוספת עדי
תביעה, שהם חלק מן הקבלנים שנמחקו מכתב האישום, על פי ההחלטה מיום
7.6.12, החלטה לגביה הוגש ערעור לבית המשפט העליון על ידי המאשימה. שינוי
גרסה נוסף נעשה במסגרת כתב אישום מתוקן שהוגש כחלק מהסדר הטיעון עם פרץ,
לפיו נטען, לראשונה, כי ההמלצה המיוחסת לפרץ נעשתה בהיותו חבר נשיאות
התאחדות הקבלנים, תוך ציון, כי המאשימה לא תעשה שימוש בהודאתו של פרץ
במסגרת ההסדר בהיותו אורגן בהתאחדות. התיקון האחרון, נשוא החלטה זו,
מרחיב, לטענת ב"כ הנאשמים, מעבר לנטען בכתב האישום המתוקן נגדו. במסגרת
אותו תיקון, נטען כי פרץ היה ממוביליו של המחלף וכי המלצתו הינה חלק מאותה
המלצה כללית, מעבר להמלצה המיוחדת שרק היא יוחסה לפרץ, בסופו של יום,
בכתב האישום המתוקן נגדו.

7. מעבר לצורך של הנאשמים להתמודד עם ההבדלים שבין כתבי האישום, שלטענתם
לא ניתן להם הסבר, הסדר הטיעון מעורר, לטענתם, קשיים חריפים נוספים, זאת
משום הוודאות הכמעט מלאה, לטענתם, שפרץ ישמש כעד תביעה כנגדם. לטענתם,
הסדר הטיעון עם פרץ הופך אותו לעד מדינה כנגדם. זאת משום שניתנה לו טובת
הנאה בדמות הפיכתו לעד מדינה הנענש בעונש מופחת כאורגן במדרג היררכי נמוך
בהתאחדות הקבלנים. על אף היותו דמות של העברין המרכזי וכעד לקרטל בין

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

1 הקבלנים). ב"כ הנאשמים טוענים עוד, כי אם יתקבל ערעור המדינה כנגד ההחלטה
2 מיום 7.6.12, הרי שפרץ חשוף לאישום כפול. האחד, במסגרת הסדר הטיעון נגדו
3 והשני, במסגרת כתב האישום בעבירת הקרטל המיוחסת לו ביחד עם שאר הקבלנים.
4 לפיכך, הרשעתו, במסגרת הסדר הטיעון, עשויה להקים לו טענה של "סיכון כפול"
5 באישום נשוא הערעור ובכך יהפוך לעד מדינה לכל דבר ועניין. ב"כ הנאשמים טוענים
6 כי מאחר שבכתב האישום נשוא בקשת התיקון נאמר כי פרץ היה ממוביליו של
7 המהלך הרי מדובר ב"הסדר עד מדינה" החותר תחת הנחיות מפורשות של היועמ"ש
8 לממשלה. לטענת ב"כ הנאשמים, הם אינם יודעים עד היום באופן ברור וסופי מי
9 יעיד נגדם ומהי הגרסה שעומה עליהם להתמודד. עוד נטען, כי קיים פער בין נימוקה
10 של המאשימה בצורך לתיקון המתייחס לקביעות בהחלטה מיום 19.12.12, לבין
11 הניסוח החדש המבוקש המהווה לשיטתם מקצה שיפורים. בהקשר זה צויין כי מעבר
12 לתיאורים המיוחסים לפרץ מאזכרת המאשימה לראשונה בגדר התיקון, גם מעשים
13 המיוחסים לעו"ד לרר שלא בא זכרם בנוסחים הקודמים של כתב האישום.
14

15 8. בנוסף נטען, כי לאור הנאמר בהחלטה מיום 19.12.12 בדבר שלילת הראיה של
16 "נוכחות שותקת" של אורגן איגוד עסקי בעת דיון שבו מתגבש מהלך להסדר כובל
17 כהמלצה לקו פעולה, היה מן הראוי למחוק את הנאשם 3 מן האישום הראשון לאור
18 העובדה שחלקו על פי הנטען התמצה בנוכחות באותן ישיבות של קבלי המדף.
19

תגובת המאשימה

20
21

22 9. המאשימה בתגובתה מיום 13.1.13, טוענת, כי מיום הגשת כתב האישום לא שינתה
23 באופן מהותי את טענותיה ביחס לנאשמים בכתב האישום וכי קו הפעולה שיוחס
24 לנאשמים במסגרת האישום הראשון נותר כשהיה. זאת, למעט תיקון טעות סופר
25 שנפלה בנוסח האישום השלישי ותוקנה. לטענת המאשימה, אין להתייחס כלל לנוסח
26 הטיעון שבו נדברים ב"כ הנאשמים. שכן המסמך המיחיד

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

- 1 הוא כתב האישום המקורי שהוגש לבית המשפט ביום 15.12.10. לטענת המאשימה,
- 2 לאחר שנמחק כתב האישום נגד פרץ בעקבות ההחלטה מיום 7.6.12, הוגש כנגדו כתב
- 3 אישום חדש המתייחס רק לחלק שיוחס לפרץ בכתב האישום המקורי ואין בכך
- 4 משום שינוי בכתב האישום שהוגש נגד הנאשמים. לטענת המאשימה גם בערעור
- 5 שהוגש לבית המשפט העליון, עמדתה היתה ונותרה, כי הקבלנים חברו יחדיו
- 6 והחרימו את המכרז ובכך התקיים הסדר כובל על רגליו שלו כאשר תמיכת
- 7 ההתאחדות להתארגנות זו מחוזה קו פעולה נוסף וגילוה להסדר.
- 8
- 9 המאשימה מוסיפה וטוענת, כי בעקבות ההחלטה מיום 19.12.12 בטענותיו
- 10 המקדמיות של פרץ, מתבקש ביצועם של התיקונים שנקבע באותה החלטה, כי יש
- 11 לבצעם בת"פ 3799-07-12, ואשר מהווים הבהרה של כתב האישום, תוך תיאור
- 12 העובדות כפי שניתן להוכיחן בראיות. בקשת התיקון נשוא החלטה זו נובעת לעמדת
- 13 התביעה מכך ששני כתבי האישום – כתב האישום המקורי וכתב האישום בעניינו של
- 14 פרץ – מכוונים לאותם מסכת אירועים, כאשר מעשיו וכוונותיו של פרץ העומדים
- 15 בבסיס האישום המיוחס לו, מחייבים גם את הנאשמת 6, כאשר לגבי נאשמת זו
- 16 מיוחסות לה עובדות נוספות המבססות את העבירה, אך אינן מיוחסות לפרץ. עוד
- 17 לטענת המאשימה, העובדות המפורטות בכתב האישום המתוקן שהוגש כנגד פרץ
- 18 אמנם מגלמות הקלה מסויימת כלפיו גם בנוגע לתיאור העובדות הנכלל בכתב
- 19 האישום, אך אין בהם לקבע ולגדר את הדרך היחידה לביצוע פירוט אשר נקבע
- 20 כדרוש על פי ההחלטה בעניינו. לטענת המאשימה, ההרחבה העובדתית המתבקשת
- 21 לגבי נוסח סעיף 62 לכתב האישום אינה פוגעת בנאשמים אלא כוללת עובדות העולות
- 22 מהראיות שבדעת המאשימה להביא ממילא בפני בית המשפט ומקיימת מאידך, על
- 23 זכותם ויכולתם של הנאשמים להתגונן.
- 24
- 25 המאשימה מדגישה, כי במסגרת הסדר הטיעון עם פרץ הוסכם כי עצם הודאתו בגדר
- 26 הסדר הטיעון, "בהיותו אירגון התאחדות ההברזים" לא תשמש כנגד הנאשמים ואת

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

- 1 על-מנת למנוע פגיעה בנאשמים. המאשימה מאשרת, כי אם יודה פרץ בכתב האישום
2 המתוקן ויופרד משפטו בכוונה לזמנו לעדות, כעד תביעה כנגד הנאשמים, אף כי אין
3 לה, בשלב מתן התגובה, ידיעה באשר לתוכן עדותו. לעמדתה, ככל שיתקבל ערעור
4 בבית המשפט העליון, לגבי מחיקתו של האישום השני בכתב האישום המקורי כנגד
5 פרץ, היא תוכל לשוב ולבקש את הרשעתו והענשתו בגין המיוחס לו בכתב האישום,
6 בגין היותו צו להסדר כובל. לעמדת המאשימה, אין בכך משום העמדתו של פרץ
7 בסיכון כפול וכי עליו להיענש בנפרד בגין המלצתו על קו הפעולה נשוא כתב האישום
8 המתוקן ובגין היותו צד להסדר כובל על-פי האישום המקורי. לטענתה אין בכך
9 משום הטבה כלשהי המוקנית לפרץ ואין בכך כדי להפכו לעד מדינה.
10
11 12. באשר לבקשה למחיקתו של הנאשם 3 מהאישום הראשון בכתב האישום מצביעה
12 המאשימה על כך שבמסגרת טענותיו המקדמיות של הנאשם 3 בהתייחס לכתב
13 האישום המקורי, לא נטען שעובדות כתב האישום אינן מגלות כלפי עבירה. לעמדת
14 המאשימה, בעניינו של פרץ נדונה שאלת האפשרות ההמלצה על קו פעולה הנעשית
15 בשתיקה במצבים מסויימים, אולם בעניינו של פרץ ההכרעה היתה תיאורטית, שכן
16 המלצתו על קו הפעולה לא נעשתה בשתיקה ומשום כך מתבסס כתב האישום
17 המתוקן נגדו על הערות בית המשפט בעניין זה. יחד עם זאת, המאשימה סבורה כי
18 מבחינה משפטית, בנסיבות מסוימות, ניתן להמליץ על קו פעולה תוך כדי השתתפות
19 בשיבות ללא דיבור בהן. לעמדתה, נאשם 3 השתתף בשיבות המתוארות בכתב
20 האישום רק בתוקף תפקידו כסמנכ"ל ההתאחדות וכמנהל אגף בנייה חוזית
21 ותשתיות. מדובר בשתי ישיבות שהתקיימו במתקני ההתאחדות. לטענת המאשימה,
22 יש לאבחן האמור בהחלטה מיום 19.12.12 בעניינו של פרץ עם עניינו של הנאשם 3
23 וזאת לנוכח ראיות הקיימות ברשותה והמצביעות על ידיעתו של הנאשם 3 לגבי
24 המהלכים לעריכת ההסדרים הכובלים וכן דיווחים שמסר בשיבות פנימיות
25 בהתאחדות על ישיבות הקבלנים וההסכמות אליהן הגיעו.
26

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 10-12-22847 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 12-09-3799 מדינת ישראל נ' פרץ

הטענות המשלימות

טענות הנאשמים

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7 13. בדין שהתקיים ביום 13.1.13 בטענות הצדדים, נמחק חלק הארי של טיעוני הצדדים
- 8 שהוקלדו בדיון, בשל תקלה במערכת "נט המשפט" ונמסר כי לא ניתן לשחזרו.
- 9 לפיכך, ניתנה לצדדים הזדמנות להשלים טיעוניהם בכתב. ב"כ הנאשמים בהשלמת
- 10 טיעון מיום 23.1.13 טענו, כי בכתב האישום המקורי הם נדרשו לחשיב גם על מעשיו
- 11 של פרץ כאורגן בנוגע לקו פעולה המתייחס לפרויקטים ומכרזים לא מוגדרים.
- 12 לעומת זאת כתב האישום שהוגש כנגד פרץ ביום 2.9.12, לאחר שנמחק מכתב
- 13 האישום המקורי, מייחס לו קו פעולה המתייחס למכרז ספציפי ולא למכרזים
- 14 עתידיים בכלל. בנוסף נטען, כי בעקבות הבקשה לתיקון כתב האישום מיום 30.8.12,
- 15 שבגינה התבקשה הוספת נאשמי ההתאחדות שנמחקו מכתב האישום המקורי, הרי
- 16 הנאשמים עדיין אינם יודעים מהי רשימת העדים הסופית נגדם. עוד נטען, כי כיום
- 17 בעקבות הודעתו של פרץ והפרדת משפטו ממשפטו של הנאשמים האחרים, ביום
- 18 13.1.13, עומד פרץ להעיד וזאת מבלי שנגבתה ממנו עדות, ולאחר שנאשמי
- 19 ההתאחדות כבר השיבו לכתב האישום ביום 2.9.12 על בסיס העובדות והעדים
- 20 המפורטים בכתב האישום המקורי. עוד לטענתם, השינויים בגרסת המאשימה
- 21 לפיהם תחילה לא נטען כי פרץ הוא אורגן, לאחר מכן הוא הוגדר כאורגן בנוגע לקו
- 22 הפעולה הכללי שבו הואשמו חברי ההתאחדות, בהמשך הוגדר כאורגן רק לגבי קו
- 23 הפעולה הספציפי שהוא מקרה פרטי על קו הפעולה הכללי ולבסוף הוגדר כרוח החיה
- 24 של קביעת קו הפעולה, פוגעים ביכולתם של הנאשמים להתגונן. עוד נטען, כי ההגנה
- 25 עומדת בנחיתות מאחר שהמאשימה כבר יודעת מהי תשובתה לכתב האישום וזאת
- 26 מבלי שהייתה גרסה סדורה של פרץ שטרם נובתה. דבר המנוגד בזכותם לרליך הוגן.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 10-12-22847 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 12-09-3799 מדינת ישראל נ' פרץ

- 1 לפיכך, נטען כי על בית המשפט להורות אחת מן השתיים: לבטל את כתב האישום
2 הקיים או לחייב את המאשימה, אם תרצה בכך, לנסח ניסוח סופי של ההאשמות
3 נגדם כולל רשימת עדים סופית וכן למסור להגנה מראש גרסתו של כל עד ולהעניק
4 להם זכות שימוע נוספת לגבי כתב האישום החדש שינוסח.
5
6 14. באשר למחיקתו של הנאשם 3 נטען, כי לנוכח הקביעה בעניין "נוכחותו השותקת"
7 של פרץ בהחלטה מיום 19.12.12, יש מקום למחוק את האישום כלפיו וכי אין לקבל
8 את הטענה כי פעולותיו של פרץ כאורגן של ההתאחדות במהלך שתי הפגישות
9 מאיינות את נוכחותו השותקת של הנאשם 3 ומקימות כגדו עבירה. באשר לתיקון
10 המבוקש נטען עוד, כי אין קשר בין התיקון לבין נימוקי המאשימה משום שהתיקון
11 כולל עובדות חדשות שאינן מופיעות בכתב האישום החדש שהוגש כנגד פרץ, כולל
12 אזכור מעשים המייחסים לעו"ד לרר. בנוסף נטען, כי עצם הבקשה חותרת תחת
13 הגנת הנאשמים משום שהתיקון נעשה לאחר שמיעת גרסת ההגנה מבלי לדעת מהי
14 רשימת העדים הסופית ומהי גרסתו של פרץ.
15

תגובת המאשימה

- 16
17
18 15. המאשימה, בתגובתה מיום 29.1.13, גורסת כי מסכת העובדות והאישומים כלפי
19 הנאשמים לא שונתה לאורך כל הדרך וכי הסעיף שמתבקש תיקונו מתאר בצורה
20 מפורטת יותר את המיוחס לנאשמים, בעקבות החלטת בית המשפט מיום 19.12.12.
21 לטענתה, גם כתב אישום מפורט פחות היה מאפשר לה להביא ראיות לגבי עמדת
22 היועמ"ש של ההתאחדות בנוגע לקו הפעולה ולגבי אופן השגת הסכמתם של קבלני
23 המדף להסדר והפירוט אינו פוגע בנאשמים, אלא דווקא משפר את יכולתם להתגונן
24 מפני הנטען בו. באשר לאפשרות העדתם של הקבלנים שנמחקו מכתב האישום
25 ובעניינם תלוי ועומד ערעור בבית משפט העליון נטען, כי גם קודם להגשת התיקון
26 היתה אפשרות שאותם עדים, שהיו נאשמים, יעידו להגנתם והדבר עשוי היה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 12-10-22847 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 12-09-3799 מדינת ישראל נ' פרץ

1 להשפיע על הגנת הנאשמים מכאן שהיה עליהם לכלכל מראש את צעדיהם לגבי
2 אפשרות של עדות כזאת. בנוסף נטען, כי פרץ איננו עד מדינה, המאשימה אינה יודעת
3 דבר על גרסתו ואין כל סיכום או הסדר מפורש עמו חוץ מההסדר המצוי בפני בית
4 המשפט. באשר לטענה לגבי הנאשם 3, נטען כי לגבי האישום הראשון שבו הואשם
5 נאשם זה לא העלה הנאשם טענה בעניין בעת העלאת הטענות המקדמיות המקוריות
6 ואף לא לאחר קבלת ההחלטה בעניינו של פרץ, אלא רק לאחר הגשת בקשת
7 המאשימה לתיקון כתב האישום. המאשימה חזרה על עמדתה כי לשיטתה בנסיבות
8 מסויימות גם התנהגות שותקת של אורגן עסקי יכולה לשמש כקו פעולה וכי בעניינו
9 ההתנהגות המיוחסת לנאשם 3 שאינו קבלן וכל תפקידיו הן כנושא משרה
10 בהתאחדות מהווה התנהגות אקטיבית של האיגוד על ידי שני אורגניו, פרץ והנאשם
11 3.

12
13 16. באשר לגביית גרסתו של פרץ נאמר, כי המאשימה אינה מתנגדת לתת לבי"כ
14 הנאשמים זמן קצוב למתן תשובה לכתב האישום המתוקן על אף שלנוכח תשובתם
15 מיום 2.9.12 לפיה פרץ לא פעל כאורגן של ההתאחדות לתיקון כתב האישום לא
16 אמורה להיות השפעה לתשובתם.

דיון והכרעה

תיקונו של כתב האישום

המסגרת הנורמטיבית

17 17. סמכותה של המאשימה לבקש תיקון של כתב האישום וסמכותו של בית המשפט
18 לאשר תיקון כזה מעוגנות בסעיף 92(א) לחסד"פ. על פי הנאמר בסעיף, התיקון יכול
19 לעשות "בכל עת שלאחר תחילת המשפט... ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה
20 להתגונן". הפסיקה שפרשה את הסעיף קבעה כי המבחן להתרת התיקון "הוא מבחן
21 מהותי שעניינו פגיעה אפשרית בזכותו של נאשם למצות את הגנתו" (ע"פ 170/07
22 מטיס נ' מדינת ישראל, פירסם בנבו 19.11.07). בפרשה אחרת נקבע, כי התיקון

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 10-12-22847 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 12-09-3799 מדינת ישראל נ' פרץ

1 יכול להתבצע אף בשלב של מתן פסק הדין, זאת כשאין המדובר בהוספת טענת שווא
2 חדשה או כאשר הנאשם אינו יכול להתגונן, משום שלא ידע כי צפויה לו סכנה כי
3 יורשע על פי הטענה החדשה (ראו: ע"פ (י-ם) 2444/01 **מלכה נ' מדינת ישראל**,
4 פורסם בנבו, 4.8.02 והאסמכתאות שם). באותה פרשה נקבע עוד, כי פעמים הצדק
5 מחייב שלא להתיר את תיקונו של כתב האישום, גם אם התיקון מכוון להביא לגילוי
6 האמת וגם אם ניתנה הזדמנות לנאשם להתגונן. זאת, למשל, במצב שבו התיקון
7 מביא בעקבותיו לאישומו של הנאשם בעבירה השונה לחלוטין מזו שיוחסה לו בכתב
8 האישום המקורי. אולם, במצבים שבהם כתב האישום מכוון להעמיד דברים על
9 מכונם ולברר את העובדות האמיתיות, אין סיבה שבית המשפט ימנע להעמיד דברים
10 על דיוקם, אפילו אם התרשלו רשויות החקירה ורשויות התביעה, לא נהגו בשקידה
11 סבירה ולא הביאו מלכתחילה את פרטי העובדות האמיתיות. בעניין זה ראוי להוסיף
12 כי ככל שהתיקון בא בשלב מוקדם יותר של ההליך, בוודאי במצב שבו טרם החלה
13 שמיעת הראיות, פגיעתו הפוטנציאלית בהגנת הנאשם נמוכה יותר, אם היא בכלל
14 קיימת, ונטיית בית המשפט לאשרו, תהיה גבוהה יותר.

יישומם של הכללים

15
16 מן הכלל אל הפרט, בהתחשב במבחנים האמורים, אינני סבור כי אין סיבה שלא
17 לאשר את התיקון המבוקש, שאינו משנה מהותית את העובדות המקוריות שיוחסו
18 לנאשמים בסעיף 62 לכתב האישום המקורי, אלא רק מרחיב ומעבה את הבסיס
19 העובדתי לאישום הנשען על אותן עובדות. בהקשר זה יצוין, כי הנאשמים בתשובתם
20 לאישום, מיום 30.8.12, בהתייחס לסעיף האמור, לא כפרו בעצם קיומן של הפגישות
21 במשרדי ההתאחדות או במשרדו של עו"ד לרר, בנוכחותו של פרץ בהן ואף לא
22 בנוכחותו של עו"ד לרר עצמו באותן פגישות, אלא שהם ביקשו לייחס לעובדות
23 המתוארות משמעות שונה וגרסו כי פעולותיו של פרץ, ככל שנעשו, לא היו במסגרת
24 תפקידו בהתאחדות הקבלנים, אלא במסגרת היותו של בעלים של הנאשמת 7.
25 העובדות הנוספות שביקשת המאשימה להוסיף אינן נשנות מהותית את התשתית

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 10-12-22847 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 12-09-3799 מדינת ישראל נ' פרץ

- 1 העובדתית הכלולה בסעיף ואין בהן, לטעמי, פגיעה ביכולתם של הנאשמים להתגונן,
- 2 בוודאי בשלב כה מוקדם של ההליך. בנוסף, להבנתי, התיקון המבוקש אינו משקף
- 3 שינוי מהותי בגרסת המאשימה לאורך ההליך כולו ובוודאי שאינו מצדיק את מחיקת
- 4 כתב האישום כלפי הנאשמים, בטענת הגנה מן הצדק.

5 צירופו הצפוי של פרץ כעד תביעה

- 6 19. צירופו הצפוי של פרץ לכתב האישום, אין בו משום פגיעה בהגנת הנאשמים. אין
- 7 צורך, בשלב זה, לקבוע אם סיווגה הראייתי של עדותו של פרץ, לנוכח הכוונה לצרפו
- 8 כעד תביעה בעקבות הסדר הטיעון שנעשה עימו, הינו עדות "עד מדינה", עדות "עד
- 9 מדינה לשיטתו" או עדות שותף לעבירה שאיננו עד מדינה (לסיווג ולהבדלים ראו:
- 10 ע"פ 7450/01 אבו ליטאף נ' מדינת ישראל - פורסם במאגרים, 31.7.07). הוא הדין
- 11 בטענות "הסיכון הכפול" שיקים, לטענת ב"כ הנאשמים, הסדר הטיעון לפרץ, במידה
- 12 וערעור המדינה על מחיקתו מהאישום השני בכתב האישום המקורי יתקבל, ואשר
- 13 יחפוך את עדותו, באופן מובהק, לעדות עד מדינה. לסיווג האמור יש נפקות רק
- 14 בשאלת סוגיית התוספת הראייתית, שתידרש, אם תידרש, לצורך הרשעת הנאשמים
- 15 או מי מהם על פי עדותו של פרץ ככל שיהיה בה כדי להפילם. בשלב זה, לשאלת
- 16 אותו סיווג אין שום נפקות באשר לעצם היכולת לצרפו כעד תביעה, בהקשר של
- 17 טענת הגנה מן הצדק. בשדה המשפט הפלילי, כמעט דבר יום ביומו, מתרחשים
- 18 מצבים שבהם נאשם שהוא שותף לעבירה או מעורב בעבירה, שבה קשורים נאשמים
- 19 אחרים ואשר משפטו מתנהל בנפרד, מודה במסגרת הסדר טיעון עמו בביצוע אותה
- 20 עבירה או חלקים ממנה והתביעה מבקשת לצרפו כעד תביעה כנגד שותפיו, גם
- 21 במהלך ההוכחות, ולתקן את כתב האישום, אין בכך כל פגם או פסול דיוני או
- 22 מהותי.
- 23 20. באשר לטענת ב"כ הנאשמים, כי ההסדר נעשה עם פרץ עומד בניגוד להנחיות היועץ
- 24 המשפטי לממשלה, הרי שום דין טענה זו להידחות. מעבר להתייחסות כללית

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 12-10-22847 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 12-09-3799 מדינת ישראל נ' פרץ

- 1 ל"הנחיות היועץ המשפטי לממשלה", לא היפנו ב"כ הנאשמים להנחיה ספציפית ולא
  - 2 הבהירו מדוע הסדר הטיעון שנעשה עם פרץ והתיקון המבוקש עומדים בניגוד לאותן
  - 3 הנחיות. עיון עצמאי של בית המשפט בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה, מעלה כי
  - 4 אותן הנחיות אינן כוללות התייחסות כלשהי לעריכת הסדרי טיעון. ההוראה
  - 5 הרלוונטית מצויה ב"הנחיית פרקליט המדינה מס' 8.1" העוסקת בעריכת הסדרי
  - 6 טיעון. פרק י' להנחיה, שעניינו "הסדר טיעון בתיק המתייחס לאירוע עם מספר
  - 7 שותפים לעבירה", קובע שורה של כללים לעריכת הסדר טיעון עם נאשם בתיק
  - 8 מרובה שותפים, ובהם הצורך להבטיח שהסדר הטיעון עם הנאשם השותף יעלה
  - 9 בקנה אחד עם חלקם של שותפיו לעבירה, כפי שהדבר בא לידי ביטוי בכתב האישום
  - 10 נגדם או בפסק הדין נגדם וכן לוודא כי ויתור על חלק מהמעשים המיוחסים לנאשם
  - 11 עימו נערך ההסדר, לא ישמיט את הקרקע ולא יגרום לחוסר סבירות או לסתירה
  - 12 מהותית ביחס לחלקם של הנאשמים האחרים. בנוסף, יש לתת את הדעת על כך
  - 13 שהסדר הטיעון עם נאשם אחד עלול להשליך על עונשו של נאשם אחר, לאור עקרון
  - 14 אחידות הענישה.
21. לא מצאתי כי הסדר הטיעון שנעשה עם פרץ, כולל נוסח כתב האישום המתוקן בגדר
- 15 ההסדר, עומד בסתירה כלשהיא לאמור באותן הנחיות. לא-זו-אף-זו, גם בהצעת
  - 16 החוק הנוגעת לעריכתם של הסדרי טיעון - הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס'
  - 17 65) (הסדר טיעון), התשי"ע-2010 (ה"ח 536, התשי"ע-2010), אין התייחסות מפורשת
  - 18 לסוגייה. אולם בדברי ההסבר לסעיף 220(ב) שלפיו "תובע רשאי לערוך הסדר טיעון
  - 19 אם חדבר עולה בקנה אחד עם טובת הציבור" נאמר, כי מטרתו לעגן בחוק את הכלל
  - 20 שלפיו לא ייעשה הסדר טיעון "אשר כתוצאה ממנו לא יעמוד לדין העבריין העיקרי
  - 21 באירוע שבו נעברה העבירה החמורה, או הסדר שבמסגרתו לא יתבקש נגדו עונש
  - 22 הולם וסביר". הסדר הטיעון שנעשה עם פרץ, גם אם ניתן לראות בו את "העבריין
  - 23 העיקרי", ואינו סבור שאלה הם פני הדברים, אינו כולל ויתור על האישום נגדו וגם
  - 24 אין לוטרי, כי העונש שהתבקש לוביו בנסיבות העניין איננו הולם וסביר. מכאן
  - 25

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 10-12-22847 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 12-09-3799 מדינת ישראל נ' פרץ

- 1 שעריכת אותו הסדר אינה יכולה להקים בשום צורה ואופן טענה של הגנה מן הצדק
- 2 מצד הנאשמים, המצדיקה את ביטולו של כתב האישום.
- 3 יתר על כן, האישום הראשון כנגד הנאשמים שהוא נשוא דיונו, כולל רכיבים נוספים
- 4 ומשמעותיים של קו הפעולה הכללי שננקט על ידי ההתאחדות והמפורטים בסעיפים
- 5 59-61 וקו הפעולה הנגזר המפורט בסעיף 62, איננו קו הפעולה היחיד המיוחס להם.
- 6 לפיכך, גם ייחוס תפקיד דומיננטי יותר לפרץ, על פי התיקון המבוקש, במסגרת
- 7 התווייתו של קו הפעולה הנגזר, אינה הופכת אותו לעבריין הדומיננטי במסגרת
- 8 האישום כולו. אכן, בשלב זה טרם נמסרה גרסה סדורה של פרץ בעקבות הסדר
- 9 הטיעון וגרסה כזו אמורה להיגבות ממנו בימים אלה. כאמור המאשימה הצהירה, כי
- 10 תסכים לדחיית מועד מתן התשובה של הנאשמים לכתב האישום המתוקן, עד לאחר
- 11 גביית אותה אמרה ומסירת תוכנה לנאשמים ובכך מוסר החשש לפגיעה לא ראויה
- 12 בהגנתם. מעבר לכך יצוין, כי כבר בכתב האישום המקורי ייחסה המאשימה
- 13 לנאשמים אחריות פלילית להתנהלותו של פרץ כאורגן של האיגוד העסקי במהלך
- 14 שתי הפגישות האמורות בסעיף 62 לכתב האישום, אף כי בצורה שונה מזו המוצגת
- 15 בתיקון המבוקש. לעמדת המאשימה, במסגרת תשובתה לטענותיו המקדמיות של
- 16 פרץ כלפי כתב האישום שהוגש נגדו ב-2.9.12, קיימות בחומר החקירה ראיות לפיהן
- 17 הוא עודד באופן אקטיבי את הקבלנים באותם מפגשים, בשמה של ההתאחדות
- 18 להחרים את המכרז, ראיות אשר בעקבות ההחלטה מ-19.12.12, הובילו לתיקון כתב
- 19 האישום נגדו ואחר כך להגשת הבקשה לתיקון כתב אישום זה. אליבא דמאשימה,
- 20 ראיות אלה נכללו בחומר החקירה שעמדו לרשות הנאשמים כבר לאחר הגשת כתב
- 21 האישום המקורי, כך שהדבר אינו בגדר הפתעה מבחינתם. הנאשמים מצידם לא
- 22 העלו טענה נוגדת ומכאן שאין לקבל את טענתם בדבר הנזק הטמון לניהול ההגנה
- 23 עקב הכוונה לצרף את פרץ כעד תביעה.
- 24
- 25
- 26

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 12-10-22847 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 12-09-3799 מדינת ישראל נ' פרץ

סוגיית צירופם של הנאשמים שנמחקו כעדי תביעה

1
2
3 בנוסף, אין קשר בין התיקון המבוקש לבין רצונה של התביעה לצרף כעדי תביעה גם
4 את הנאשמים שנמחקו מכתב האישום בעקבות ההחלטה מיום 7.6.12 ואשר עניינם
5 תלוי ועומד בבית המשפט העליון. כפי שנקבע בהחלטה מיום 9.9.12, בעקבות הגשת
6 בקשת התביעה לצרפם כעדי תביעה, ההחלטה לגבי הצירוף תינתן רק לאחר הכרעת
7 בית המשפט העליון בערעור ואין בכך כדי להעלות או להוריד לעניין התנגדות
8 הנאשמים לתיקון הספציפי המתבקש כיום על ידי המאשימה.
9

השלכות ההחלטה מ-19.12.12 על הנאשם 3

10
11
12 24. באשר לטענה לגבי החובה למחוק את הנאשם 3 מכתב האישום, לאור האמור
13 בהחלטה מיום 19.12.12 בעניינו של פרץ, גם דינה של טענה זו להידחות. בעניין זה
14 אקדים ואומר, כי אינני מקבל את עמדת המאשימה לפיה נאשם 3 חייב היה להעלות
15 את טענתו בעניין זה כבר לאחר הגשת כתב האישום המקורי. וזאת מן הטעם שכבר
16 באותו כתב אישום, יוחסה לו עבירה של קו פעולה, בגין השתתפותו בישיבות
17 האמורות בסעיף 62 לכתב האישום. המדובר בטענה לפיה העובדות המתוארות בכתב
18 האישום אינן מהוות עבירה, טענה לפי סעיף 149(4) לחסד"פ. טענה מקדמית מסוג זה
19 רשאי הנאשם, לפי סעיף 150 לחסד"פ, להעלות גם לאחר מתן תשובתו לכתב
20 האישום, ללא נטילת רשות מבית המשפט וזאת בניגוד לטענות לפי פסקאות (1) ו-(3)
21 של סעיף 149. יחד עם זאת יצוין, כי לנאשם 3 מיוחסת בכתב האישום, באופן
22 חלופי, אחריות פלילית לפי סעיף 48 לחוק ההגבלים לפיו, מוטלת אחריות פלילית
23 לעבירה שנעברה על ידי איגוד עסקי, שהוא תאגיד כלפי כל אדם אשר בשעת ביצוע
24 העבירה היה מנהל פעיל, שותף, או עובד מינהלי בכיר האחראי לאותו תחום, אם לא
25 הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט כל אמצעים סבירים להבטחת שמירתו
26 של חוק ההגבלים. סעיף 62 לכתב האישום, בנוסחו הניתוקן מייחס להתאחדות,

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 10-12-22847 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 12-09-3799 מדינת ישראל נ' פרץ

1 באמצעות פעולותיו של פרץ, התוויית קו פעולה לקידום הימנעות הקבלנים להגשת
2 הצעותיהם בשלב ב' של המכרז. בהיותו של הנאשם 3 נושא משרה בהתאחדות ומנהל
3 בכיר במסגרתה, הרי שלכאורה הוא נושא באחריות לאותו קו פעולה, שעה שאין
4 חולק כי, שימש בתפקיד זה בעת ביצוע העבירה, גם אם תתקבל הטענה שנוכחותו
5 במהלך הישיבות הנטענות היתה נוכחות שותקת בלבד. אחריותו הלכאורית של
6 נאשם 3, מתוקף תפקידו לביצוע העבירה, מתעצמת לנוכח העובדה שבמהלך
7 הישיבות האמורות, הותווה בנוכחותו קו הפעולה ולא נטען בשלב זה כי ניסה למנוע
8 את התווייתו גם אם עצם נוכחותו לא היוותה, לכשעצמה, מעשה אקטיבי של
9 התוויית קו הפעולה. לפיכך, אין מקום למחוק את כתב האישום נגדו.

10

11

סוף דבר

12

13 25. לאור כל האמור, הבקשה לתיקון כתב האישום מתקבלת וטענותיהם המקדמיות של
14 הנאשמים נידחות.

15

16 26. לאחר קבלת הודעת המאשימה על גביית הודעתו של פרץ ועל מסירתה לבי"כ
17 הנאשמים, ייקבע מועד למתן תשובת הנאשמים לכתב האישום המתוקן.

18

19 27. **המזכירות** תעביר העתק ההחלטה לצדדים.

20

21 ניתנה היום, ט' באדר תשע"ג, 19 בפברואר 2013, בהעדר הצדדים.

22

23

24

ב.א.מ.ד.ה.מ.מ.מ.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 10-12-22847 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 12-09-3799 מדינת ישראל נ' פרץ

1

17 מתוך 17

